

Kalle Kirss
Kaitseministeerium
info@kaitseministeerium.ee

Meie 14.05.2024 nr 11-3.1/2254-1

Euroopa kaitsetööstuse strateegia ja programm

Austatud härra Kirss

Riigikantselei 02.04.2024 resolutsiooni nr 2-5/24-00543 alusel on Rahandusministeerium kutsutud saatma oma sisendi Kaitseministeeriumile seisukohtade kujundamiseks Euroopa kaitsetööstuse strateegia (ühine teavitus) ja programmi (EL määruse eelnõu) kohta.

1. Programmi rahastamine

Kaitsetööstuse strateegiaga luuakse Euroopa Kaitsetööstuse programm (EDIP) mahuga 1,5 mld, mida rahastatakse Euroopa Kaitsefondi arvelt. EL mitmeaastase eelarveraamistiku (MFF) vaheülevaatusega suurendati 2023. aastal Euroopa Kaitsefondi 1,5 mld euro võrra Kaitsetööstuse programmi rahastamiseks. See teema oli ja on Eesti jaoks oluline prioriteet.

Programm kestab kuni 2027. a lõpuni ehk järgmist MFFi kuidagi ei enneta. Soovime ka järgmises MFFis näha sarnast ja suuremas mahus programmi, et ELi kaitsevalmidust parandada. EDIP on hea näo pilootprogramm ja jätk EDIRPA ja ASAP programmidele, mis 2025. a lõppevad. Konkreetseid rahastustingimusi peab vaatama EDIRPA ja ASAPi kogemusest lähtuvalt. Rahastusele ligipääs on Eestile oluline.

Nii programmis kui strateegias on viidatud, et tuleb tagada sünergia teiste EL instrumentide võimalike toetustega ja vältida topelt rahastamist. Samuti on öeldud, et rahastus võiks olla võimalik ka ühtekuuluvuspoliitika (ÜKP) all. Hetkel kehtiv ÜKP raamistik võimaldab rahastada vaid kahesuguse kasutusega investeeringuid ja tuleviku raam on alles kujundamisel. Selline tinglikus kõneviisis esitatud soovitus on aasta enne uue MFFi ja kaasnevate poliitikate (s.h. ÜKP) ettepanekute tegemist Komisjoni poolt mõistlik.

2. Euroopa Investeerimispanka roll

Euroopa kaitsetööstuse programmi määruse ettepanek sisaldab programmi eelarve rakendamist (kaudse juhtimise osas) Euroopa Investeerimispanka Grupi (s.h. Euroopa Investeerimisfond) poolt. Toetame seda ettepanekut ja leiame, et Euroopa Investeerimispanka Grupi roll EL kaitsevõime tugevdamisel peab rahastajana suurenema. Panga ja selle grupi rahastamismaandaadi täpsustamine on praegu ette valmistamisel ning tõenäoliselt kinnitatakse

panga juhtorganite poolt juunis 2024. Selles kontekstis on oluline, et mitmepoolsete arengupankade laenupoliitika muutmisel tuleb kaitsta pankade kõrget krediidiireitingut et pikaajaliselt säilitada soodsad rahastamistingimused turgudel.

Oleme nõus komisjoni 5.03.2024 kaitsetööstusstrateegia teemalises teatises rõhutatud vajadusega võimalikult suures ulatuses ära kasutada juba olemasolevaid EL finantsinstrumente.

3. Hangete sünergiad

Riikide ühishanked on võimalikud ja neid võib veelgi enam soodustada. Seejuures tuleks silmas pidada, et konsolideerimisega ei kasvaks lepingute mahud nii suureks, et need pole Eesti ettevõtjatele jõukohased.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Pöder
osakonnajuhataja

Priit Potisepp 5301 8156
Priit.Potisepp@fin.ee